

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1526
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 76
Ημερομ. Κατάθεσης: 2/11/2023

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής

Αθήνα, 2 Νοεμβρίου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ & ΑΚΕ

**Προς: τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Κ. Χατζηδάκη
τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Α. Γεωργιάδη
τον Υπουργό Ανάπτυξης κ. Κ. Σκρέκα**

ΘΕΜΑ: Παρά τα υπερκέρδη των συστημικών τραπεζών συνεχίζεται η συρρίκνωση του δικτύου καταστημάτων -ακόμα και στην πολύπαθη Θεσσαλία- και η μείωση του προσωπικού, ακόμα και με μεθόδους ηθικής παρενόχλησης.

Από το 2010 και μετά οι 4 συστημικές (συμπεριλαμβανομένων και των απορροφηθεισών από αυτές) τράπεζες στο πλαίσιο των σχεδίων αναδιάρθρωσης τους με στόχο τη δραστική μείωση του λειτουργικού κόστους έχουν μειώσει τον αριθμό των καταστημάτων τους από περίπου 3.600 σε κάτω από 1.300 και το προσωπικό τους από περίπου 58.000 σε κάτω από 26.000 εργαζόμενους, σύμφωνα με τα δημόσια στοιχεία της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών.

Σε ένα βαθμό η μείωση αυτή δικαιολογείται και από τη ψηφιοποίηση των υπηρεσιών των τραπεζών και την αύξηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών που αποτελεί παγκόσμια τάση. Ωστόσο, η συρρίκνωση των μεγεθών που παρατηρήθηκε στην Ελλάδα, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχει δημοσιοποιήσει η ΟΤΟΕ, είναι δυσανάλογη με ό,τι έχει συμβεί σε άλλες χώρες της Ευρωζώνης. Πλέον ο αριθμός των καταστημάτων ανά 100.000 κατοίκους είναι μισός είναι από τον μέσο όρο των τραπεζών της Ευρωζώνης. Ο αριθμός των κατοίκων που αναλογούν στους Έλληνες τραπεζοϋπαλλήλους είναι 70% μεγαλύτερος από τον αντίστοιχο των τραπεζοϋπαλλήλων της Ευρωζώνης, τη στιγμή μάλιστα που η χώρα μας διαφέρει πολύ από τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες τόσο ως προς το σύνθετο της γεωμορφολογίας της, όσο και λόγω της νησιωτικότητας της.

Η συρρίκνωση του δικτύου καταστημάτων των τραπεζών έχει σοβαρές παρενέργειες στην οικονομική λειτουργία των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών. Ειδικά στην περιφέρεια της χώρας δημιουργούνται συνθήκες τραπεζικού αποκλεισμού σε μεγάλους πληθυσμούς.

Παράλληλα ορισμένες τράπεζες, με μοναδικό σκοπό την αποχώρηση των εργαζόμενων μέσω προγραμμάτων εθελούσιας εξόδου άσκησαν τακτικές έντονων οχλήσεων, ψυχολογικής πίεσης, απειλών και ηθικής παρενόχλησης (mobbing), ακόμα και σε βάρος εργαζομένων που ανήκουν σε ευαίσθητες ή ευπαθείς ομάδες.

Επιπλέον, η ίδια πολιτική συρρίκνωσης θέτει και ζητήματα λειτουργίας του υγιούς ανταγωνισμού στην αγορά χρηματοπιστωτικών προϊόντων και υπηρεσιών, λόγω και πιθανών εναρμονισμένων πρακτικών από τις Τράπεζες, σε σχέση με τις περιφέρειες που επιλέγουν να παύσουν ή να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους.

Όλα αυτά τα ζητήματα σε σχέση με την λειτουργία των τραπεζών συνολικά τα είχε αναδείξει η κοινοβουλευτική ομάδα μας με την 8098/19.7.2021 ερώτηση της. Στις απαντήσεις του το Υπουργείο Οικονομικών απάντησε ως παρατηρητής ότι «*ότι τα ζητήματα ίδρυσης και λειτουργίας των τραπεζικών υποκαταστημάτων άπτονται της επιχειρηματικής πολιτικής των τραπεζών*» στην οποία το ίδιο δεν εμπλέκεται ενώ το Υπουργείο Εργασίας απαντώντας, δια χειρός του νυν Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ως νομικός παρέθεσε τη νομοθεσία που ισχύει για τις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας.

Ωστόσο, η απροθυμία της Κυβέρνησης να ασχοληθεί με το θέμα αυτό επέτρεψε να συνεχίζονται οι πρακτικές συρρίκνωσης του δικτύου και των εργαζομένων, παρά το γεγονός ότι η χώρα έχει αφήσει πίσω την εποχή των μνημονίων και της αυστηρής επιτήρησης από τους πιστωτές και ενώ βρίσκεται πια στην τροχιά της επενδυτικής βαθμίδας την οποία ευαγγελίζεται επανειλημμένως η Κυβέρνηση.

Μάλιστα, λόγω της επιτοκιακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας αλλά και των τεράστιων περιθωρίων ανάμεσα στα επιτόκια καταθέσεων και στα επιτόκια χορηγήσεων δανείων των ελληνικών τραπεζών καθώς και των αυξημένων προμήθειων, έχουν σημειωθεί τραπεζικά υπερκέρδη μαμούθ σε σχέση με το 2021 που το 2022 άγγιξαν τα 3,7 δισ. ευρώ και το 2023 προβλέπεται να ξεπεράσουν τα 4 δισ. ευρώ.

Παρά όμως αυτά τα υπερκέρδη, σύμφωνα με τις καταγγελίες των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων στον τραπεζικό κλάδο, κάποιες διοικήσεις τραπεζών:

- Όχι απλά κλείνουν καταστήματα αλλά δρομολογούν και το κλείσιμο καταστημάτων σε περιοχές της Θεσσαλίας που έχουν πληγεί, δηλαδή σε περιοχές όπου θα χρειαστεί το επόμενο χρονικό διάστημα να κατευθυνθούν οι προβλεπόμενοι κρατικοί πόροι για την αποκατάσταση των ζημιών που έχουν υποστεί επιχειρήσεις, αγρότες και νοικοκυριά.
- Συνεχίζουν να προκαλούν έντονη ανασφάλεια στους τραπεζοϋπαλλήλους ασκώντας πρακτικές ψυχολογικής πίεσης, απειλών και ηθικής παρενόχλησης με τελευταίο και πλέον χαρακτηριστικό παράδειγμα τους 780 Υπαλλήλους της Τράπεζας Πειραιώς που πιέζονται να αποδεχθούν εθελούσια έξοδο της οποίας η αποζημίωση ισούται με μισθούς ακόμα και 3,5 ετών οδηγώντας τους μεσοπρόθεσμα σε οικονομική εξαθλίωση και η οποία προκάλεσε την προκήρυξη πανελλαδικής εργασίας από τα σωματεία των εργαζομένων της τράπεζας στις 30 Οκτωβρίου.
- Έχουν συστηματοποιήσει την πρόσληψη προσωπικού είτε κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων κανονισμών της τράπεζας, είτε με τη σύμβαση δανεισμού όχι μόνο πλέον σε θυγατρικές επιχειρήσεις των τραπεζών αλλά και στον πυρήνα της τράπεζας.
- Έχουν αποφασίσει τη στιγμή που δρομολογούν τα ανωτέρω να χορηγήσουν bonus (έστω και με τη μορφή stock options) στα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων και σε υψηλόβαθμα στελέχη της Τράπεζας).

Επειδή όμως οι αποφάσεις των διοικήσεων των συστημικών τραπεζών δεν είναι επιχειρηματικές αποφάσεις ανεπίδεκτες πολιτικής παρέμβασης, όπως ισχυρίζεται η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας οπότε τη συμφέρει, αφού:

- Έχουν ανακεφαλαιοποιηθεί τρεις (επιπλέον της τέταρτης της Τράπεζας Πειραιώς) με χρήματα των φορολογούμενων,
- Έχουν λάβει κρατική ενίσχυση σε μορφή εγγυήσεων της τάξης των 17 δισ. ευρώ μέσω του σχεδίου «ΗΡΑΚΛΗΣ»,
- Οι κάθε τύπου αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις τους ανέρχονταν σε 16 δισ. ευρώ τον Δεκέμβριο του 2022, αντιπροσωπεύοντας το 65% των συνολικών εποπτικών ιδίων κεφαλαίων.
- Η τραπεζική χρηματοδότηση (προς μεγάλες επιχειρήσεις) εξακολουθεί να στηρίζεται κυρίως μέσω του δανειακού σκέλους του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας από το οποίο

προβλέπεται η διάθεση προς τις επιχειρήσεις, με τη διαμεσολάβηση των τραπεζών, δημόσιων δανειακών πόρων ύψους 12,7 δισ. ευρώ.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Έχουν προβεί σε οποιαδήποτε μέτρηση, σε συνεργασία με την Ελληνική Ένωση Τραπεζών, των οικονομικών επιπτώσεων από τη μείωση του τραπεζικού δικτύου ειδικά στην ελληνική περιφέρεια;
2. Θεωρούν ότι ο αριθμός των εργαζομένων και των καταστημάτων του τραπεζικού συστήματος, συγκρινόμενος με τα μεγέθη των άλλων χωρών της Ευρωζώνης, επιδέχεται και άλλης μείωσης;
3. Υπάρχει προγραμματισμός των συστημικών τραπεζών για το κλείσιμο τραπεζικών καταστημάτων στη Θεσσαλία και, αν ναι, σκοπεύουν να παρέμβουν για να τον αναστείλουν εν όψει της αναγκαίας ροής πόρων στην Θεσσαλία;
4. Σκοπεύουν να διερευνήσουν τις καταγγελίες των εργαζομένων για τακτικές έντονων οχλήσεων, ψυχολογικής πίεσης, απειλών και ηθικής παρενόχλησης (mobbing);
5. Σκοπεύουν να παρέμβουν για να σταματήσουν οι εκβιασμοί και οι πιέσεις στους 780 εργαζόμενους της τράπεζας Πειραιώς και να διασφαλίσουν ότι η Διοίκηση δεν θα κινηθεί εκδικητικά απέναντι σε όσους δεν αποδεχτούν την εθελούσια έξοδο;
6. Πόσους ελέγχους έχει κάνει η Επιθεώρηση Εργασίας, είτε ως Ανεξάρτητη Αρχή είτε παλαιότερα ως ελεγκτικό σώμα, σε καταγγελίες εργαζομένων του τραπεζικού κλάδου για πιέσεις αποδοχής εθελούσιων εξόδων και ποια είναι τα αποτελέσματα τους;
7. Έχουν στοιχεία για την εξέλιξη των εργαζομένων που απασχολούνται από το 2010 και μετά με το καθεστώς του δανεισμού είτε σε θυγατρικές επιχειρήσεις, είτε στο τραπεζικό δίκτυο των 4 συστημικών τραπεζών;
8. Έχουν χορηγηθεί bonus οποιαδήποτε μορφής σε μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων και υψηλόβαθμα στελεχών των τραπεζών το 2022 και το 2023 τη στιγμή που οι Έλληνες πληρώνουν από τα υψηλότερα επιτόκια στην Ευρώπη και ενώ το δίκτυο και ο αριθμός εργαζομένων συνεχίζει να συρρικνώνεται με δυσανάλογο βαθμό με ό,τι γίνεται στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης και, αν ναι, ποιο είναι το ύψος τους ανά συστημική τράπεζα;
9. Έχει διερευνηθεί η εναρμονισμένη πρακτική των διοικήσεων των τραπεζών που νοθεύουν τον υγιή ανταγωνισμό και δημιουργούν μονοπωλιακές συνθήκες, ειδικά σε απομακρυσμένες περιοχές και νησιά;

Αιτούμαστε από τους κ.κ. Υπουργούς να καταθέσουν τα επίσημα στοιχεία:

1. Για τον αριθμό των εργαζομένων ανά συστημική τράπεζα που εργάζονται από το 2010 με το καθεστώς δανεισμού με κατανομή σε θυγατρικές και στο τραπεζικό δίκτυο (συμπεριλαμβανομένων) των κεντρικών υπηρεσιών των τραπεζών.
2. Τον αριθμό των ελέγχων που έχει διενεργήσει από το 2010 σε τράπεζες και σε θυγατρικές επιχειρήσεις τους και τον αριθμό των παραβάσεων που διαπιστώθηκε και των διοικητικών κυρώσεων που επιβλήθηκαν και εισπράχθηκαν.

Οι ερωτώντες και αιτούντες βουλευτές

Μουλκιώτης Γεώργιος

Κουκουλόπουλος Παρασκευάς

Γερούλανος Παύλος

Λιακούλη Ευαγγελία

Κατρίνης Μιχάλης

Μάντζος Δημήτριος

Αποστολάκη Μιλένα

Αχμέτ Ιλχάν

Βατσινά Ελένη

Γιαννακοπούλου Κωνσταντίνα

Γρηγοράκου Παναγιώτα

Δουδωνής Παναγιώτης

Καζάνη Αικατερίνη

Κωνσταντινόπουλος Οδυσσέας

Μιχαηλίδης Σταύρος

Μπαράν Μπουρχάν

Μπιάγκης Δημήτριος

Νικητιάδης Γεώργιος

Νικολαΐδης Αναστάσιος

Πάνας Απόστολος

Παπανδρέου Γεώργιος

Παρασκευαΐδης Παναγιώτης

Παραστατιδης Στέφανος

Παρασύρης Φραγκίσκος

Πουλάς Ανδρέας

Σποριδάκη Αικατερίνη

Σταρακά Χριστίνα

Τσιμαρης Ιωάννης

Χνάρης Εμμανουήλ

Χρησιδης Παύλος

Χριστοδουλάκης Εμμανουήλ